

INNHALDSFORTEGNELSE

Kap. 1.0 Innledning	side 1
Kap. 2.0 Presentasjon av bydel	side 1
Kap. 2.1 Bydelens ansvarsområde	side 1
Kap. 3.0 Tildeling av midler	side 1
Kap. 3.1 Presentasjon av kriteriesystemet	side 1
Kap. 3.2 Effekt av Byrådets budsjettforslag 2011	side 2
Kap. 3.3 Særskilte tildelinger, kompensasjonsordninger og sentrale avsetninger.	side 2
Kap. 4.0 Byrådets forslag til økonomiplan	side 3
Kap 4.1 Usikkerhet knyttet til økonomiplanrammene.	side 3
Kap 4.2 Byrådets forslag til rammer for bydelssektoren for perioden 2010 – 2013	side 3
Kap 4.3 Omstillingsuttak	side 4
Kap. 5.0 Befolkningsprognose	side 4
Kap. 6.0 Kriteriesystemets utslag for bydelen	side 5
Kap. 7.0 utfordringer	side 7
Kap. 7.1 Måltall / nøkkeltall	side 7
Kap. 7.2 Områder med budsjettmessige utfordringer	side 7
Kap. 8.0 Fordeling av rammen mellom forvaltningene	side 8
Kap. 8.1 Prinsipper for buffer	side 8
Kap. 8.2 Fordeling av mer-/mindreforbruk	side 8
Kap. 8.3 Nødvendige avsetninger	side 9
Kap 9.0 Strategisk plan og utfordringer knyttet til befolknings – og budsjettutvikling	side 9
Kap. 9.1 Nærmiljøarbeid: folkehelse, bærekraftig utvikling, trygghet og aktivitet	side 9
Kap. 9.2 Barnehageplass til alle	side 9
Kap. 9.3 Helhetlig tilbud med god kvalitet til alle bydelens barn og unge	side 10
Kap. 9.4 Tilpassning av tilbudet til den økende eldrebefolkningen	side 10
Kap. 9.5 Bydelen som inkluderende arbeidsgiver	side 11
Kap. 9.6 Bydelens særskilte ansvar for sentrum	side 11

Kap. 1.0 INNLEDNING

Bydelsdirektøren legger med dette fram forslag til økonomiplan for Bydel St. Hanshaugen for perioden 2011-2014. Økonomiplanen er utarbeidet på et overordnet nivå, og det er heftet stor usikkerhet til de anslåtte budsjetterammer med videre i planperioden. Likevel vil økonomiplanen i store trekk gi en oversikt over hvilke utfordringer bydelen står overfor når det gjelder å tilpasse seg forventede økonomiske rammer, og således kunne gi grunnlag for en planmessig tilpasning av tjenestetilbud/aktivitetsnivå innenfor de ulike funksjonsområdene. Ut fra sosioøkonomiske/demografiske endringer eller politiske prioriteringer kan det være behov for økt aktivitet på enkelte områder, og redusert aktivitet på andre.

Kap. 2.0 PRESENTASJON AV BYDEL

Kap 2.1 Bydelens ansvarsområde

Bydelen har ansvaret for de primære helse- og sosialtjenestene, tiltak for barn og unge, tiltak for eldre og funksjonshemmede, og økonomisk sosialhjelp. Bydelen får i hovedsak tildelt sine økonomiske rammer på bakgrunn av kriteriesystemet i Oslo kommune, og delvis gjennom øremerkede bevilgninger. I tillegg kan bydelen få tildelt statlige eller kommunale prosjektmidler knyttet til spesifikke tiltak.

I forbindelse med bydelsreformen i 2004 ble Bydel St. Hanshaugen tillagt ansvaret for sentrum. I byrådets forslag til budsjett 2011 er det under kap 308 avsatt 2,000 mill. til bydelen som i sin helhet skal knyttes mot arbeid i sentrum. I tillegg til sentrumsansvaret ble Storbyavdelingen opprettet. Storbyavdelingen er en samling av byomfattende tiltak som i hovedsak yter tjenester innenfor botilbud og rådgivning. Storbyavdelingen får tildelt egne midler i Sak 1, kapittel 312 og holdes atskilt fra bydelens budsjettmidler og ansvarsområde. Storbyavdelingen holdes derfor utenfor i økonomiplanen for bydelen.

Bydelen kan som nevnt over søke og motta ulike prosjektmidler. Normalt vil ikke slike midler kunne brukes til å finansiere de løpende oppgavene bydelen har ansvaret for. Økonomiplanen vil derfor heller ikke ta hensyn til prosjektmidler bydelen disponerer, selv om dette kan utgjøre betydelige beløp.

Kap. 3.0 TILDELING AV MIDLER

Kap. 3.1 Presentasjon av kriteriesystemet

Grunnlaget for beregning av hvilke budsjetterammer bydelen kan forvente å bli tildelt i det enkelte år i økonomiplanperioden, er basert på byrådets forslag til årsbudsjett 2011 og økonomiplan 2011-2014 for bydelssektoren.

Ved beregning av budsjetterammene er det tatt utgangspunkt i befolkningsprognoser for alle bydelene, og i kriteriesystemet med kostnadsnøkler som ligger til grunn for budsjettforslag 2011 for bydelen. Budsjetterammen er basert på rammene for ulike funksjonsområder, som omfatter forskjellige tiltak/tjenester rettet mot hovedgrupper av bydelens innbyggere.

Funksjonsområdene er som følger:

FO1: Helse, sosial og nærmiljø

FO2A: Barnehager

FO2B: Oppvekst

FO3: Pleie og omsorg

FO4: Økonomisk sosialhjelp

Kostnadsnøkklene, dvs. den andel hver enkelt bydel får av samlet budsjetttramme på fire av funksjonsområdene, påvirkes av utviklingen i befolkningstall og befolkningens sosiale og økonomiske forhold. Kriteriebasert budsjettering innebærer bruk av objektivt målbare kriterier som antas å avspeile behov for kommunale tjenester i befolkningen. Kriteriet FO2A: Barnehager, gjenspeiler faktisk antall barnehager i en bydel, og ikke demografiske forhold.

Kap. 3.2 Effekt av Byrådets budsjettforslag 2011

I dokumentasjonen av budsjettgrunnlaget for bydelene, "Grønt hefte", er det foretatt en sammenligning av korrigert budsjett 2010 med byrådets forslag til budsjett 2011 (Sak 1/2011). Dette viser følgende endring i ordinær driftsramme for kap. 004 Bydel St. Hanshaugen:

Budsjettforslag 2011 (Sak 1)	604 550 000
Korrigert budsjett 2010	618 552 000
Reduksjon	-14 002 000

Endringer pr. funksjonsområde:

	FO 1	FO 2A	FO 2B	FO 3	SUM
Endret befolkningsgrunnlag/kriterieandeler	589		3 013	-6 743	-3 141
Omstillingsuttak, 0,6 %	-821	-732	-471	-2 091	-4 115
Redusert kompensasjon likebehandlingstilskudd		-3 700			-3 700
Generell endring ramme	-607	-542	-349	-1 548	-3 046
Sum endringer budsjett 2011	-839	-4 974	2 193	-10 382	-14 002

Kap. 3.3 Særskilte tildelinger, kompensasjonsordninger og sentrale avsetninger

Særskilte tildelinger: Bydelene får midler i tillegg til den kriteriefordelte rammen, for å dekke særskilte tiltak som ikke kompenseres gjennom den ordinære kriterietildelingen. Disse tildelingene er øremerket spesifikke tiltak, og kan ikke benyttes fritt av bydelen. Tidligere statlige øremerkede psykiatrimidler er i budsjettet for 2011 videreført som en særskilt tildeling.

Ufrivillige kostnadsvariasjoner: I tillegg til den kriteriefordelte budsjetttrammen får bydelene kompensert for såkalte ufrivillige kostnadsvariasjoner, som gjelder forhold som ikke fanges opp av kriteriesystemet. Dette kan gjelde egenbetaling i barnehager og sykehjem, hvor

oppholdsbetalingen er avhengig av brukernes inntekt. Bydeler hvor de aktuelle brukergrupper har lave inntekter, gis en kompensasjon opp til det inntektsnivå de ville hatt dersom foreldrebetalingen i barnehager og vederlagsinntektene i sykehjem var gjennomsnittlige.

Sentrale avsetninger: Hvert år foretas det sentrale avsetninger i budsjettet øremerket bydelene. Dette gjelder en rekke ulike tiltak, og midlene blir fordelt i løpet av året. Bydelen forventer 2,000 mill. som følge av sentrumsansvaret. Videre er det avsatt midler til nye barnehageplasser etablert i 2010 og 2011, som kompenseres i løpet av 2011 samt midler til dekning av høye døgnpriser barnevernsinstitusjoner.

Kap. 4.0 BYRÅDETS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN

Som nevnt innledningsvis er forventede budsjetttrammer for Bydel St. Hanshaugen basert på byrådets forslag til økonomiplan for bydelssektoren og befolkningsprognoser for perioden. Bydelssektoren inkludert Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester – byomfattende tjenester legger for 2011 beslag på ca. 58,79 % av Oslo kommunes totale sektorramme. Rammen for de bydelsspesifikke tiltak, dvs. den delen av Oslo kommunes samlede brutto driftsutgifter som blir allokert direkte til bydelene, utgjør alene 43,27 % kommunens årlige utgifter. Samlet foreslått brutto budsjetttramme for bydelene er på kr 19 369 294 000 i 2011.

Kap. 4.1 Usikkerheter knyttet til økonomiplanrammene

Byrådet peker i sitt budsjettforslag på at det er flere usikre momenter som har innvirkning på forslaget til økonomiplanrammer. Det er stor usikkerhet knyttet til inntektsutviklingen, både nasjonalt og regionalt. I tillegg er den økonomiske handlefriheten begrenset som følge av føringer fra sentrale myndigheter og endringer i utgiftsbehov som følge av demografiske endringer.

Kommunens hovedinntektskilder er skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten. Når det gjelder skatteinntekter vil disse igjen avhenge av den generelle konjunktursituasjonen, herunder utviklingen på børsen, utviklingen på det regionale arbeidsmarkedet, flyttestrømmer og demografisk utvikling. Skatteinntektene utgjør sammen med rammetilskuddet fra staten den desidert største inntektskilden for kommunen. For nærmere omtale av den usikkerhet som knytter seg til rammene, herunder finansutgifter og -inntekter, vises det til byrådets forslag til økonomiplan 2011-2014.

Kap. 4.2 Byrådets forslag til rammer for bydelssektoren for perioden 2011 – 2014

Byrådets forslag til økonomiplan for bydelssektoren inkludert avsetningskapitlene 304, 305, 306 og 308, er følgende:

Beløp i mill.

Driftsbudsjett	Dok. 3 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Dok. 3 - Vedtatt økonomiplan brutto*	17 617,4	17 673,9	17 717,8	17 755,6	
Dok. 3 Brutto ramme første år videreført	17 617,4	17 617,4	17 617,4	17 617,4	17 617,4
+/- Omstillingsuttak		(80,4)	(159,8)	(239,3)	(318,7)
+/- Oppgaveendringer mellom sektorer		43,4	44,7	44,7	44,7
+/- Andre aktivitetsnøytrale forhold		849,6	822,4	795,0	794,2
= Brutto ramme med aktivitet som i DOK 3	17 617,4	18 430,0	18 324,7	18 217,8	18 137,6
+/- Tidsbegrensede tiltak - spesifiserte		(54,0)	(79,0)	(79,0)	(79,0)
+/- Justering for demografiske forhold		132,0	252,0	371,2	483,2
+/- Spesifiserte rammeendringer		437,8	594,6	683,9	684,8
+/- Uspesifiserte rammeendringer		(124,7)	(158,3)	(158,3)	(158,3)
Sum reelle endringer fra aktiviteter som i Dok 3	-	391,1	609,3	817,8	930,7
+/- Forventet lønns- og prisutvikling		548,3	548,3	548,3	548,3
ØKONOMIPLAN (Brutto)	17 617,4	19 369,4	19 482,3	19 583,9	19 616,6
Salgs- og leieinntekter	(1 343,1)	(1 442,8)	(1 454,8)	(1 454,8)	(1 454,8)
Refusjoner	(2 755,0)	(1 806,1)	(1 806,1)	(1 806,1)	(1 806,1)
Overføringsinntekter	(1 877,5)	(622,9)	(622,9)	(622,9)	(622,9)
=Sum driftsinntekter	(5 975,6)	(3 871,8)	(3 883,8)	(3 883,8)	(3 883,8)
ØKONOMIPLAN (netto)	11 641,8	15 497,5	15 598,5	15 700,1	15 732,8

Etter byrådetts tilleggsinnstilling i byrådssak 257/10 økes sektorrammen for perioden som følger:

Beløp i 1000

Sektor	2011	2012	2013	2014
Bydelene EST og KOU	15 939 341	16 043 697	16 137 718	16 170 363

Kap. 4.3 Omstillingsuttak

Det er årlig innarbeidet omstillingsuttak på 0,6 % av brutto driftsramme på sektornivå. Dette gjøres for å sikre at det holdes et løpende fokus på nødvendig effektiviseringsarbeid i kommunen og at det skapes et handlingsrom til økt satsing på prioriterte områder.

Kap. 5.0 BEFOLKNINGSPROGNOSE

Utviklingen i demografiske forhold i bydelen vil være av avgjørende betydning for hvilke tjenester som skal produseres. Tabellen under viser befolkningstall pr. 01.01.2010 og befolkningsprognoser for perioden 2009-2014 for Bydel St. Hanshaugen (inkludert sentrum).

	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-39 år	40-66 år	67-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år+	I alt
1.1.2010	2 103	1 470	638	18 713	8 033	1 320	305	347	219	33 148
1.1.2011	2 336	1 546	586	18 900	8 280	1 380	302	319	220	33 869
1.1.2012	2 514	1 636	618	19 040	8 497	1 501	293	285	220	34 604
1.1.2013	2 660	1 740	644	19 133	8 729	1 611	294	247	216	35 274
1.1.2014	2 760	1 862	668	19 207	8 937	1 757	302	212	215	35 920
Endring i prosent 2011 - 2014	18,15 %	20,44 %	13,99 %	1,62 %	7,93 %	27,32 %	0,00 %	-33,54 %	-2,27 %	6,06 %

Befolkningsutviklingen vil som nevnt medføre vridning i tjenestebehov, og derav følger krav til omstilling for bydelen. Flere faktorer påvirker befolkningsutviklingen. Dette gjelder fruktbarhet, dødelighet, flytting og botilbud i de ulike bydelene.

For barn i førskolealder (0-5 år) forventes det en økning på 18,15 % i løpet av planperioden, det vil si en økning på 424 barn fra 2011 til 2014. For barn i grunn- og ungdomsskolealder (6-15 år) og ungdom i alder for videregående skole (16-19 år) forventer en endring på henholdsvis 20,44 % og 13,99 %. I tall vil dette si en endring på henholdsvis 316 og 82 barn og ungdom.

For de yngre yrkesaktive (20-39 år) ligger det an til en til en økning på 1,62 %, det vil si 307 personer, for de eldre yrkesaktive (40-66) ligger det an til en økning på 7,93 %, eller 657 personer. Utviklingen for eldrebefolkningen viser en delt utviklingsprofil. Den yngre delen av eldrebefolkningen (67-79 år) ligger an til en vekst på 27,32 %, det vil si 377 personer, mens det viser ingen endring aldersgruppen 80-84 år og en reduksjon på 33,54 %, dvs 107 personer i aldersgruppen 85-89 år. For befolkningen over 90 år forventes en reduksjon på 2,27 %, noe som utgjør 5 personer.

Kap. 6.0 KRITERISYSTEMETS UTSLAG FOR BYDELEN

Årsbudsjettene er bygd opp etter KOSTRA-funksjoner, som igjen entydig er knyttet opp mot funksjonsområdene. I økonomiplanen er de økonomiske rammene beregnet på funksjonsområdenivå.

Kriteriefordelt ramme pr. funksjonsområde er i bydelens økonomiplan korrigert for forventet omstillingsuttak på 0,6 % og endringer i henhold til befolkningsprognoser for aldersgruppene som beskrevet ovenfor. Rammene er beregnet i forventet 2011 prisnivå. Særskilte tildelinger og kompensasjonsordninger samt midler fra tilleggsinnstillingen i Byrådssak 275/10 er innarbeidet i bydelens budsjettramme for 2011.

Funksjonsområde 1: Helse, sosial og nærmiljø

FO1	2011	2012	2013	2014
Alle bydeler*	2 173 753	2 208 533	2 243 870	2 279 771
Bydel St Hanshaugen	125 154	127 156	129 191	131 258

* Total rammen inkludert inntekter på kap 304-308 og tilleggsinnstillingen

Funksjonsområde 2A: Barnehager

FO 2A	2011	2012	2013	2014
Alle bydeler*	4 757 306	4 833 423	4 910 758	4 989 330
Bydel St Hanshaugen	233 835	237 576	241 378	245 240

* Total rammen inkludert inntekter på kap 304-308 og tilleggsinnstillingen

Bydelens andeler av budsjettet er avhengig av barnehageutbyggingen i Oslo kommune, og det er derfor vanskelig å framskrive tallene. I rammen for 2011 er tilskudd til barnehager inkludert.

Funksjonsområde 2B: Oppvekst

FO 2B	2011	2012	2013	2014
Alle bydeler*	1 933 516	1 964 452	1 995 883	2 027 818
Bydel St Hanshaugen	54 797	55 674	56 565	57 470

* Total rammen inkludert inntekter på kap 304-308 og tilleggsinnstillingen

Funksjonsområde 3: Pleie og omsorg

FO 3	2011	2012	2013	2014
Alle bydeler*	6 181 256	6 280 156	6 380 639	6 482 729
Bydel St Hanshaugen	244 097	244 097	244 097	244 097

* Total rammen inkludert inntekter på kap 304-308 og tilleggsinnstillingen

Vi forventer at bydelens driftbudsjett på funksjonsområde 3 vil synke i planperioden. Reduksjonen skyldes i hovedsak tre faktorer; kriteriesystem, befolkningsgrunnlag og omstillingsuttak.

Funksjonsområde 4: Økonomisk sosialhjelp

FO 4	2011	2012	2013	2014
Alle bydeler*	1 001 193	1 017 212	1 033 487	1 050 023
Bydel St Hanshaugen	54 789	55 666	56 556	57 461

* Total rammen inkludert inntekter på kap 304-308 og tilleggsinnstillingen

Total rammen i planperiode:

Alle funksjonsområder	2011	2012	2013	2014
Alle bydeler	16 047 024	16 303 776	16 564 637	16 829 671
Bydel St. Hanshaugen	712 672	720 169	727 786	735 525

Budsjettandelen for bydelen vil øke noe som følge av forventet økt andel i befolkningsgruppen 20-39 år.

Oppsummert endring i bydelens ramme i perioden

	2011	2012	2013	2014	Endring 11-14
FO1	125 154	127 156	129 191	131 258	6 104
FO2A	233 835	237 576	241 378	245 240	11 405
FO2B	54 797	55 674	56 565	57 470	2 673
FO3	244 097	244 097	244 097	244 097	0
FO4	54 789	55 666	56 556	57 461	2 672
SUM	712 672	720 169	727 786	735 525	22 853
Endring pr år		7 497	7 617	7 739	

Budsjettrammen per funksjonsområder er justert for prisøkning. Det forventes en reduksjon i driftsrammen i 2012 og utover. Reduksjonen skyldes fortsatt negativ utvikling i andelen av enkelte aldersgrupper i henhold til befolkningsprognosen (tilsvarende reduksjon kom også i budsjettet fra 2010 til 2011).

Kap. 7. 0 UTFORDRINGER**Kap. 7.1 Måltall / nøkkeltall**

Det har i de siste årene vært et økende fokus på oppfølging av måltall og nøkkeltall i forbindelse med budsjettstyringen. Bydelen vil som en konsekvens av dette utarbeide en egen oversikt over måltall og nøkkeltall. Oversikten vil følge retningslinjene fra bystyret, men også inneholde mål- og nøkkeltall som bydelen mener det bør fokuseres på.

Kap. 7.2 Områder med budsjettmessige utfordringer

Som regnskapsresultatet for de siste årene viser, er det enkelte områder som går igjen når det gjelder problemer med å holde seg innenfor vedtatt budsjettramme. Dette gjelder først og fremst eldreomsorgen, hvor det de senere årene har vært en nedgang i denne delen av befolkningen i bydelen. Bydelen har ikke greid å bygge ned tilbudet i takt med nedgangen i antall eldre og derav følgende reduserte budsjettrammer. Bydelens tjenestetilbud ved hjemmetjenester og rehabilitering vil fortsatt satse på at eldre skal kunne bli boende hjemme. Videre vil muligheten for pleie og omsorg vurderes som et virkemiddel i styrkingen av de lavere nivåer i tjenestekjeden, hvor målet er å kunne yte tjenester tilpasset de enkelte brukeres behov. I bydelen er dette aktuelt overfor både eldrebefolkningen og personer med psykiske problemer. Bydelen har et stort antall psykisk syke personer som har behov for bolig og omsorgstilbud fra bydelen.

Et annet område hvor det kan vise seg problematisk å tilpasse seg budsjettrammene, er barnevernet og tiltak for yngre funksjonshemmede. Her vil en del av brukerne være personer med behov for særlig kostnadskrevenne tiltak, og hvor et relativt lite antall nye brukere kan få store budsjettmessige konsekvenser. Bydelen forventer fortsatt høy aktivitet grunnet et stort antall barnevernssaker.

Også området økonomisk sosialhjelp er uforutsigbart, hvor endringer i innbyggernes sosiale og økonomiske forhold, utviklingen på boligmarkedet, arbeidsmarkedet m.v. vil kunne gi seg utslag i behovet for økonomisk sosialhjelp. Også antall flyktninger og asylsøkere og innflytting på grunn av familieforening er faktorer som spiller inn. Dette er forhold som det ikke er mulig å forutse med stor grad av sikkerhet, og en har i økonomiplanperioden forutsatt at den budsjetttramme som blir bevilget til formålet benyttes fullt ut og ikke påvirker den ordinære driftsrammen. Dette er imidlertid som nevnt en noe usikker forutsetning.

Bydelen har ansvar for utbetaling av kommunalt driftstilskudd til ikke-kommunale barnehager. I 2011 er tilskudd til barnehager beregnet som en del av budsjetttrammen. Det er usikkerhet knyttet til beregning av tilskudd til barnehager, noe som ikke er avklart ennå.

Utviklings- og kompetanseetaten (UKE) har i de senere årene stått ansvarlig for en rekke sentraliserings- og effektiviseringsprosjekter. Fakturasentralen og IKT-sentraliseringen er eksempler på dette. Bydelen opplever problemer knyttet til uforutsigbare priser, manglende framdrift i prosjektene, applikasjoner som fungerer dårlig og varierende nivå på utførte tjenester. Det er også en utfordring å tilpasse egne ressurser sett opp mot leveransen fra Utviklings- og kompetanseetaten.

Bydelen kjøper lønnstjenesten fra UKE. Bydelen holder på med å reforhandle avtalen med tanke på å få en bedre og velavklart avtale og mindre pris. Samtidig vurderer bydelen å si opp avtalen om lønnstjenesten.

Kap. 8.0 FORDELING AV RAMMEN MELLOM FORVALTNINGENE

Som utgangspunkt for budsjettprosessen fordeles den kriteriefordelte rammen mellom Administrasjonsavdelingen, Oppvekst- og nærmiljøavdelingen og Velferds- og helseavdelingen i forhold til aktivitet i 2010. Tildelingen etter funksjonsområder i grønt hefte stemmer ikke overens med de til enhver tid gjeldende behov i avdelingene, og det overføres derfor midler på tvers av funksjonsområdene.

Kap. 8.1 Prinsipper for buffer

Eventuell buffer avsettes sentralt og kan kun benyttes etter vedtak fra bydelsutvalget.

Kap. 8.2 Fordeling av mer-/mindreforbruk

Det er avsatt kr 8,000 mill. for å dekke eventuelt merforbruk fra 2010 på en avsetningskonto under bydelsdirektøren som vil bli benyttet når regnskapet for 2010 er godkjent. Bystyret skal vedta en sak om virkning av regnskap 2010 i juni måned. Bydelene skal få vite nøyaktig om mer-/mindreforbruket og deretter vil bydelen framlegge en egen sak for bydelsutvalget i juni.

Ved fordeling av bydelens mer-/mindreforbruk tas det hensyn til den økonomisk situasjonen på ulike områder. Dette gir også en skjevfordeling mellom funksjonsområdene. I planperioden regner bydelen med å ha en aktivitet tilpasset tildelt ramme.

Kap. 8.3 Nødvendige avsetninger

Det avsettes midler til nødvendige utgifter sentralt. Dette er eksempelvis utgifter til avtalefestet pensjon og egenandel for uføretrygd, lønnsoppgjør, tap på fordringer og egenandeler til forsikring. Midlene trekkes ut fra rammene til avdelingene.

Kap. 9.0 STRATEGISK PLAN OG UTFORDRINGER KNYTTET TIL BEFOLKNINGS- OG BUDSJETTUTVIKLING

Kap. 9.1 Nærmiljøarbeid: folkehelse, bærekraftig utvikling, trygghet og aktivitet

Bydelens nærmiljøarbeid har et stort spenn som omfatter kultur- og frivillighetsarbeid, miljørettet helsevern, folkehelse, byutvikling og planarbeid, samt nærmiljø, tilsyn og utleie. Nærmiljøarbeidet omfatter hele bydelens befolkning, og er et synlig felt som ofte skaper stort engasjement. Det har de siste årene vært økt omfang av nærmiljøarbeidet i bydelen, og det er grunn til å tro at dette vil fortsette i årene fremover. Dette særlig på grunn av ansvaret for sentrum, med blant annet mye arbeid med bevilningssaker og tilsynsvirksomhet.

Videre blir det de neste fire årene særlig viktig å følge opp Oslo kommunes overordnede folkehelseplan, med lokale tiltak. Planen skal implementeres i hele bydelen, og omfatter områder som kosthold, aktivitet, psykososiale forhold og forebyggende tiltak. For øvrig er miljø et sentralt stikkord. I bydelen innebærer det å bidra til en bærekraftig utvikling og ivaretagelse av bydelens grøntområder, samtidig som bydelen skal oppfylle sentrale føringer for arealbruk og utnyttelse av eiendom, samt bidra til trygge og aktive nærmiljøer.

Bydelen har også særskilte ansvar for sentrum. Sentrumsoppgavene knyttet til området blir ikke fullt ut kompensert for nødvendig aktivitetsnivå.

Kap. 9.2 Barnehageplass til alle

Fra 2009 ble det innført en lovfestet rett til barnehageplass. Det vil si at barn som fyller ett år senest innen august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august påfølgende år. Fra 2009 ble Oslo kommune et opptaksområde for barnehageplass. Alle som hadde rett til det, ble tilbudt barnehageplass i 2009.

Bydel St. Hanshaugen har en relativt stor andel barn i alderen 0-5 år sett i forhold til befolkningen. Bydelens topografi er preget av tett bebyggelse, til dels gammel bygningsmasse og få ledige arealer. Det er derfor en utfordring å arbeide for opprettelse av nye barnehager og samtidig ivareta bydelens grøntområder. Dette vil kreve et fokus på alternative løsninger i barnehageutbyggingen.

I barnehageutbyggingen vil det også bli helt sentralt å arbeide for at tilbudet som gis har best mulig kvalitet, herunder å rekruttere kvalifisert personell og tilby kompetanseutvikling i henhold til nye utfordringer.

Funksjonsområdet FO2A Barnehager ble skilt ut som et eget funksjonsområde i 2006. Omleggingen fra tildeling etter sosioøkonomiske og demografiske kriterier til tildeling etter

antall barnehager har gitt bydelen en økt ramme. I tillegg til å drifte egne barnehager, utbetaler bydelen tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Dette tilskuddet skal dekkes av midlene tildelt i rammen for funksjonsområdet. Forskriften for likebehandling av ikke-kommunale barnehager setter premissene for utbetaling av tilskuddet, og kan potensielt gi store kostnader for bydelen.

Kap. 9.3 Helhetlig tilbud med god kvalitet til alle bydelens barn og unge

Bydelen har en økende andel barn og unge, og ønsker å bidra til at de opplever gode tilbud og aktiviteter i nærmiljøet. Ved å fokusere på tverrfaglig og tverretatlig arbeid vil bydelen kunne gi alle barn, unge og deres familier et godt og samordnet tilbud.

Et sentralt tiltak er etablering av et senter for barn, unge og deres familier som et lavterskeltilbud preget av samarbeid på tvers av virksomheter og med helhetlig tenkning. Dette koordineres med eksisterende tiltak til barn og unge, og til sammen vil disse kunne styrke bydelens aktiviteter og tilbud. En slik reorganisering og samordning av tjenestene vil være sentralt i bydelens arbeid de neste årene.

Bydelen vil arbeide for at barn og unge skal oppleve en positiv oppvekst gjennom kriminalitets- og rusforebyggende arbeid, samt å følge opp statlige føringer for blant annet barn og unges psykiske helse.

Det forventes ikke at området får store endringer i tildelte budsjettmidler i økonomiplanperioden.

Kap. 9.4 Tilpasning av tilbudet til den økende eldrebefolkningen

De senere årene har forholdstallet mellom ulike aldersgrupper i eldrebefolkningen endret seg. Forholdstallet mellom aldersgruppene 67-79 år og 80+ er endret ved at gruppen 67-79 år har økt, og gruppen 80+ er redusert. Denne utviklingen vil fortsette og forsterkes i årene fremover. Det er forventet en økning på ca. 27,32 % i antall eldre i aldersgruppen 67-79 i perioden 2011 - 2014. Samtidig forventes det en nedgang på ca 13,32 % i antall eldre over 80 år i samme periode.

Det vil bli en utfordring for å bydelen å tilpasse tilbudet i tråd med disse endringene, og tjenestene må utvikles videre i årene fremover. Bydelen skal sørge for at befolkningen over 67 år får tilbud om varierte og fleksible tjenester, basert på god kompetanse om eldre og deres behov.

Bydelen har i de senere år hatt en kraftig nedgang i den eldste delene av eldrebefolkningen. Det har vist seg vanskelig å redusere tjenestetilbudet tilsvarende. Dette har vært spesielt utfordrende innenfor bruken av institusjonsplasser. Det vil fortsatt være en nedgang i befolkningen over 80 år, men gruppen 67-79 år vil øke. Fokuset på gode tilbud innenfor hjemmetjenesten og omsorg+ eller lignende botilbud vil sikre en verdig alderdom og redusere presset på bruken av institusjonsplasser etter hvert som gruppen 67-79 år blir eldre. Konkurransen fra private aktører innen hjemmetjenester vil gjøre det helt nødvendig at bydelens eget tjenesteapparat greier å tilpasse seg en effektiv drift med et godt tilbud til brukerne.

Kap. 9.5 Bydelen som inkluderende arbeidsgiver

En sentral faktor i arbeidet med bydelens hovedutfordringer er å sørge for at man har godt kvalifiserte og tilfredse ansatte. Flere av bydelens tjenesteområder vil møte store utfordringer i årene fremover, og det blir viktig å ivareta ansatte med ulike tiltak. Bydelens visjon ”Mangfold i sentrum!” er styrende for virksomheten. Visjonen skal også være sentral i rekruttering av nyansatte og tilrettelegging på arbeidsplassen, slik at bydelen bidrar til å gi alle mulighet for å delta i arbeidslivet lengst mulig.

I tillegg vil bydelen fokusere på å utvikle seg som lærebedrift i årene som kommer. Blant annet vil det være særlig viktig å legge til rette for lærlinger fra den nye helsefagutdanningen, som vil være sentral som faggruppe i eldreomsorgen fremover.

Reduksjon i økonomirammen gjør det nødvendig, men gir også utfordring i deler av tjenesten når det gjelder å redusere sykefravær, beholde medarbeidere, skape gode arbeidsforhold og videreutvikle ansattes kompetanse.

Kap. 9.6 Bydelens særskilte ansvar for sentrum

I forbindelse med bydelsreformen fikk bydelen 1. januar 2004 ansvar for Oslo sentrum. Dette innebærer forvaltningsansvar og tilsynsvirksomhet for bygninger, virksomheter og områder i sentrum, eksempelvis arbeidet med utbyggingen i Bjørvika og utvikling av Fjordbyen. I tillegg til dette ansvaret, er det i sentrum en del særskilte storbyutfordringer. En av disse er ansamlingen av unge kriminelle med innvandrerbakgrunn. En annen utfordring er personer med ulike problemer som har bostedsadresse i andre bydeler og kommuner, men som oppholder seg og til dels bor ute i sentrum. I tillegg registreres det endringer i miljøene rundt både prostitusjon og tiggning. I tilknytning til disse miljøene har bydelens barnevern undersøkt og fattet vedtak om anbringelse for flere barn som enten ikke har foreldre i landet, eller hvor foreldrene har vært ute avstand til å ivareta barnas interesser. Hvor det har vært mulig, er barna hjemsendt i samarbeid med landets myndigheter.

Bydelen ønsker å bidra i arbeidet med å redusere disse miljøene, med utgangspunkt i både sosialfaglige, kriminalitetsforebyggende og allmenngyldige hensyn. Det er viktig at enkeltindividene i disse miljøene får tilbud om alternativer til å oppholde seg i, og leve under belastede forhold. Samtidig har bydelen et ansvar for å bidra til at sentrumsområdet er et trygt og attraktivt sted å være, noe en reduksjon av disse miljøene kan bidra til. Generelt sett vil ansvaret for sentrum de neste fire årene innebære fokus på flere områder, der bydelen skal drive hensiktsmessig areal- og eiendomsutvikling, bevare grønnarealer, gjøre sentrum til et attraktivt sted å bo og oppholde seg for alle, og samtidig redusere sosiale problemer.

Innen flere tjenester er arbeidsmengde og kostnader knyttet til sentrumsansvaret større enn det som kan kobles til befolkningsantall og kriteriefordelt ramme alene. I tillegg ytes enkelte av tjenestene mot hele byens befolkning, noe som ikke fanges opp av midler tildelt etter kriteriesystemet. Bydelen har de siste to årene mottatt ca. kr 2 mill. årlig som kompensasjon for sentrumsansvaret og forutsetter at dette fortsetter i økonomiplanperioden.